

Datum: Rijeka, 20. rujna 2023.

Kolegij: Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji- Povijest, teorije definicije i metodološki pristupi gerontologiji

Voditelj: Prof. dr.sc. Jasminka Zloković

e-mail voditelja: jasminka.zlokovic@uniri.hr

Katedra: Izaberite jednu od ponuđenih

Vanjska – Odsjek za pedagogiju, FFRI

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Sestrinstvo - Gerontologija i palijativna skrb starijih

Godina studija: 2

Akadska godina: 2025./2026.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Modul Zdravstvena gerontologija i palijativna skrb starijih osoba je obvezni modul na 2 godini sveučilišnog diplomskog studija Sestrinstvo – sestrinstvo gerontologija i palijativna skrb starijih i sastoji se od izvedbenih 45 sati predavanja i 25 sati seminara (ukupno 70 sati, 4 ECTS boda). Sastoji se od tri kolegija: Gerontologija-holistički pristup; Teorije starenja i Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji.

Cilj kolegija:

Gerontologija- holistički pristup

Analizirati recentne znanstvene spoznaje i praktične pristupe osobama treće životne dobi te karakteristike učenja i poučavanja i kritički pristup ka različitosti problema i izazova pred osobama treće životne dobi. Argumentirati važnost holističkog pristupa starosti i starenju, savjetovanja, educiranja i senzibiliziranja zdravstvenih djelatnika i socijalne okoline u cjelini.

Teorije starenja

Upoznati studente s teorijama starenja. Stjecati i usvajati znanja o psihofizičkim promjenama u starosti. Prikazati mogućnost prevencije rizičnih čimbenika.

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

Razumjeti osnovne odrednice kvalitete života u starijoj dobi u cilju pružanju skrbi za starije osobe s obzirom na različite potrebe. Promicati paradigmu uspješnog starenja i promicanje zdravlja kroz identificiranje negativnih efekata stereotipa i predrasuda u radu sa starijim osobama.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara.

U slučaju nepredvidivih situacija, nastava će se odražati online platformi ME Teams ili Zoom.

Popis obvezne ispitne literature:

Gerontologija- holistički pristup

Zloković, J. Zovko, A. (2020). *Gerontologija - izazovi i perspektive*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada; Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet.

Despot-Lučanin, J. (2003). *Iskustvo starenja (doprinos teoriji starenja)*. Jastrebarsko: Naklada Slap

Teorije starenja

Vaillant GE. *Aging Well: Surprising Guideposts to a Happier Life from the Landmark Harvard Study of Adult Development*. New York: Little Brown, 2002.

Despot-Lučanin, J.: *Iskustvo starenja (poglavlja 1, 2 i 10)*. Jastrebarsko: Naklada Slap, 2003.

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

Berk, L. E. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap (583-615).

Despot Lučanin J, Lučanin D, Havelka M. (2006). Kvaliteta starenja – samoprocjena zdravlja i potrebe za uslugama skrbi. *Društvena istraživanja*, 15(4–5), 801–817.

Despot Lučanin, J. (2022). *Psihologija starenja. Izazovi i prilagodba*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (207-255)

Popis dopunske literature:

Gerontologija – holistički pristup

Mrežni izvori- prilagođeni i u dogovoru sa izvoditeljicama

Literatura, obavezni i dodatni materijali postavljeni na platformi za udaljeno učenje – Merlin

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

Ambrosi-Randić, N., Tucak Junaković, I., & Nekić, M. (2018). Usporedba biomedicinskoga i alternativnoga modela uspješnoga starenja. *Društvena istraživanja*, 27(3).

García, L. M. R., & Navarro, J. M. R. (2018). The Impact of Quality of Life on the Health of Older People from a Multidimensional Perspective. *Journal of Aging Research*.

Jivraj, S., Nazroo, J., Vanhoutte, B., & Chandola, T. (2014). Aging and subjective well-being in later life. *Journals of Gerontology, Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*, 69(6), 930–941.

Schorr, A. V., & Khalaila, R. (2018). Aging in place and quality of life among the elderly in Europe: A moderated mediation model. *Archives of gerontology and geriatrics*, 77, 196-204.

Van Leeuwen, K. M., Van Loon, M. S., Van Nes, F. A., Bosmans, J. E., De Vet, H. C., Ket, J. C., ... & Ostelo, R. W. (2019). What does quality of life mean to older adults? A thematic synthesis. *PloS one*, 14(3), e0213263.

Vuletić, G. (2022). Odnos subjektivne kvalitete života i samoprocijenjenog zdravlja. *Journal of Applied Health Sciences- Časopis za primijenjene zdravstvene znanosti*, 8(2), 226-234.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

Gerontologija- holistički pristup

1. Različiti pristupi starosti i starenju-izazovi i perspektive
2. Starenje, starost i treća životna dob
3. Stereotipi i predrasude o starosti i starijim osobama
4. Kvaliteta života starijih osoba i zadovoljstvo životom
5. Odnos obitelji prema starijim osobama
6. Osnaživanje obitelji i međugeneracijskih odnosa
7. Obrazovni programi u svijetu za treću životnu dob
8. Manipuliranje i nasilje u obitelji prema starijim osobama
9. Učenje u zajednici u funkciji i promicanja obiteljskog i socijalnog značaja starijih osoba
10. Obiteljska, socijalna i zdravstvena podrška starijim osobama – izazovi obitelji i institucionalnog skrbi

Teorije starenja

1. Primarno i sekundarno starenje; dobno i povijesno normativni utjecaj, nenormativni utjecaj
2. Biološka teorija starosti, genetički pogled na starost
3. Psihološka teorija starosti, definicija, pojmovi
4. Sociološka teorija starosti
5. Teorija životnog vijeka

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

1. Kvaliteta života: definicija, pojmovi
2. Pokazatelji kvalitete života
3. Odrednice kvalitete života u starijoj dobi
3. Uspješno starenje i subjektivna dobrobit u starijoj dobi
4. Socijalna podrška i starenje; usamljenost u starijoj dobi
5. Efekti stavova o starenju i starijim osobama na kvalitetu života

Popis seminara s pojašnjenjem:

Gerontologija- holistički pristup

1. Stereotipi i predrasude o starosti i starijim osobama
2. Kvaliteta života starijih osoba i zadovoljstvo životom
3. Osnaživanje obitelji i međugeneracijskih odnosa
4. Obrazovni programi u svijetu za treću životnu dob
5. Manipuliranje i nasilje u obitelji prema starijim osobama
6. Učenje u zajednici u funkciji i promicanja obiteljskog i socijalnog značaja starijih osoba

Teorije starenja

1. Kognitivna teorija starenja-primjena u praksi
2. Teorija prilagodbe starenju- aktivnosti i mjere

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

1. Pokazatelji kvalitete života

2. Mjerenje kvalitete života
3. Uspješno starenje i subjektivna dobrobit u starijoj dobi |
|---|

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Nisu predviđene

Obveze studenata:

Prisustvovanje predavanjima i seminarima, pisanje seminarskog (ili projektnog) i istraživačkog dijela rada i usmena prezentacija (Gerontologija- holistički pristup); Prisustvovanje predavanjima i seminarima, sudjelovanje u pripremi i diskusiji na dogovorenu temu i pisanje završnog rada (Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji); Prisustvovanje predavanjima i seminarima i pisanje završnog rada (Teorije starenja)

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Gerontologija- holistički pristup

Bodovanje na nastavi:

100% prisustvo 10 bodova

50% prisustva na nastavi 5 bodova

Manje od 50% prisustva 0 bodova

Bodovanje seminarskog rada -

Turnitin 1-15% izvrstan (5) - 40 bodova

Turnitin 16- 20% vrlo dobar (4) - 30 bodova

Turnitin 21- 30% dobar (3) - 20 bodova

Turnitin 31 - 45 % dovoljan (2) - 10 bodova

Usmena prezentacija

- izvrstan (5) - 50 bodova

- vrlo dobar (4) - 40 bodova

- dobar (3) - 30 bodova

-dovoljan (2) -25 bodova

Završni ispit je usmeno izlaganje zadane teorijsko-projektne istraživačke zadaće. Istraživački dio zadan od strane nastavnika. U teorijskom i prezentacijskom dijelu ocjenjuje se poruka, način prezentacije, poučnost, poticaj te govorničvo i komunikacija sa slušateljstvom.

Teorije starenja

Prisustvo nastavi

Bodovanje na nastavi:

100% prisustvo 10 bodova

50% prisustva na nastavi 5 bodova

Manje od 50% prisustva 0 bodova

I. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 50 bodova):

- a) Izrada pisanog seminarskog rada (30 bodova)
- b) Usmena prezentacija seminara (20 bodova)

Uvjet za pristupanje završnom ispitu je minimalno 50% (25 bodova) ostvarenih tijekom nastave.

a) Seminarski pisani rad (30 bodova)

Pisani seminarski rad piše se prema dobivenim uputama. Svako poglavlje nosi određeni broj bodova. Prikaz rezultata obuhvaća rezultate dobivene tijekom provođenja istraživanja na zadanu temu.

Uvod i cilj rada	5 bodova
Materijali i metode	5 bodova
Prikaz rezultata	15 bodova
Zaključak i literatura	5 bodova
UKUPNO max	30 bodova

a) Usmena prezentacija seminarskog rada (20 bodova)

Positivno ocjenjena prezentacija iz određenog područja boduje se:

izvrstan	20 bodova
vrlo dobar	15 bodova
dobar	12 bodova
dovoljan	10 bodova

Planiran je završni ispit koji može imati maksimalno 40 bodova, a ukupna ocjena izvodi se kao ukupno:

- izvrstan (5) - 40 bodova
- vrlo dobar (4) - 30 bodova
- dobar (3) - 20 bodova
- dovoljan (2) - 15 bodova

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

Bodovanje na nastavi:

- 100% prisustvo 10 bodova
- 50% prisustva na nastavi 5 bodova
- Manje od 50% prisustva 0 bodova

Bodovanje sudjelovanja u diskusiji na zadani nastavni materijal:

- Aktivno sudjelovanje i izlaganje rada u okviru nastave - 10 bodova
- Djelomično sudjelovanje, bez izlaganja - do 5 bodova

Ne sudjeluje u aktivnostima na nastavi- 0 bodova

Planiran je pisani test sa zadacima esejskog tipa kao završni ispit koji može imati maksimalno 50 bodova. Potrebno je ostvariti minimalno 50% bodova na pismenom testu.

Ukupna ocjena iz dijela Kvaliteta života u starosti je na temelju zbroja bodova koji se odnose na prisustvo u nastavi, sudjelovanje u diskusiji na nastavi i pismenog testa. Izvodi se na sljedeći način:

- izvrstan (5): 61-70 bodova
- vrlo dobar (4): 60-69 bodova
- dobar (3): 45-59 bodova
- dovoljan (2): 35- 44 boda

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Nije predviđeno

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Studenti su dužni pridržavati se svih etičkih načela i odluka Sveučilišta o akademskoj čestitosti. Za vrijeme nastave nije dozvoljeno korištenje mobitela ili drugih uređaja koji nisu namijenjeni isključivo u funkciji nastave. Nakon početka nastave nije dozvoljen ulazak osim izuzetno ukoliko je prethodno nastavniku najavljeno. Studenti su obvezni sudjelovati u svim planiranim aktivnostima (prisustvo predavanjima, izrada seminarskog ili projektnog i istraživačkog dijela rada, prezentacija -ocjenke vježbe dijela modula.

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Gerontologija – holistički pristup		
1.	Različiti pristupi starosti i starenju-izazovi i perspektive	1	
2.	Starenje, starost i treća životna dob	1	
3.	Stereotipi i predrasude o starosti i starijim osobama	2	
4.	Kvaliteta života starijih osoba i zadovoljstvo životom	2	
5.	Odnos obitelji prema starijim osobama	1	
6.	Oснаživanje obitelji i međugeneracijskih odnosa	1	
7.	Obrazovni programi u svijetu za treću životnu dob	1	

8.	Manipuliranje i nasilje u obitelji prema starijim osobama	1	
9.	Učenje u zajednici u funkciji i promicanja obiteljskog i socijalnog značaja starijih osoba	1	
10.	Obiteljska, socijalna i zdravstvena podrška starijim osobama – izazovi obitelji i institucionalnog skrbi	1	
11.	Starenje i cjeloživotno učenje	1	
12.	Gerontologija-holistički pristup	1	
	Teorije starenja		
1.	Primarno i sekundarno starenje; dobno i povijesno normativni utjecaj, nenormativni utjecaj	1	
2.	Biološka teorija starosti, genetički pogled na starost	2	
3.	Psihološka teorija starosti, definicija, pojmovi	1	
4.	Sociološka teorija starosti	2	
5.	Teorija životnog vijeka	1	
	Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji		
1.	Kvaliteta života: definicija, pojmovi	1	
2.	Pokazatelji kvalitete života	2	
3.	Odrednice kvalitete života u starijoj dobi	1	
4.	Uspješno starenje i subjektivna dobrobit u starijoj dobi	1	
5.	Socijalna podrška i starenje; usamljenost u starijoj dobi	2	
6.	Efekti stavova o starenju i starijim osobama na kvalitetu života	1	
7.	Ispitivanje kvalitete života	1	
	Ukupno broj sati nastave	30	
S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Prezentacija seminarskih radova 5 - 7 minuta i diskusija Gerontologija – holistički pristup		Dvorane- Naknadno na početku akademske godine
1	Stereotipi i predrasude o starosti i starijim osobama	1	

2	Kvaliteta života starijih osoba i zadovoljstvo životom	1	
3	Osnaživanje obitelji i međugeneracijskih odnosa	1	
4	Obrazovni programi u svijetu za treću životnu dob	1	
5	Manipuliranje i nasilje u obitelji prema starijim osobama	1	
6	Učenje u zajednici u funkciji i promicanja obiteljskog i socijalnog značaja starijih osoba	2	
7.	Gerontologija- holistički pristup ukupno seminari	7	
	Teorije starenja		
1	Kognitivna teorija starenja-primjena u praksi	2	
2	Teorija prilagodbe starenju- aktivnosti i mjere	2	
3	Teorije starenja i suvremeni kontekst	1	
	Teorije starenja ukupno seminari	4	
	Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji		
1	Pokazatelji kvalitete života	1	
2	Mjerenje kvalitete života	1	
3	Uspješno starenje i subjektivna dobrobit u starijoj dobi	1	
3.	Suvremeni pristupi kvaliteti starenja	1	
	Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji ukupno seminari	4	
	Ukupan broj sati seminara	15	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	-		
	Ukupan broj sati vježbi	0	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	11.12.2025
2.	17.01.2025
3.	26.03.2026
4.	16.04.2026

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2025./2026. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
9.10.2025.	14.00 – 19.00			Prof.dr.sc. Jasminka Zloković Prof.dr.sc. Anita Zovko (6P)
11.10.2025.	08.00 – 11.00			Prof.dr.sc. Sanja Smojver Ažić (4P)
23.10.2025.	14.00- 19.00			Prof.dr.sc. Sanja Smojver Ažić (6P)
25.10.2025.	11.00- 14.00			Prof.dr.sc. Elizabeta Hero (4 P)
14.11.2025.	16.00 – 19.00			Prof.dr.sc. Elizabeta Hero (2P/4S)
15.11.2024.	12.00 – 16.00			Prof.dr.sc. Jasminka Zloković Prof.dr.sc. Anita Zovko (5 P)
27.11.2025.	14.00 – 19.00)			Prof.dr.sc. Jasminka Zloković Prof.dr.sc. Anita Zovko (6s)
28.11.2025.	14.00-19.00			Prof.dr.sc. Jasminka Zloković

				Prof.dr.sc. Anita Zovko (6s)
29.11.2025	13-16h			Prof.dr.sc. Sanja Smojver Ažić (3s)

